

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Матеріали навчально-методичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ
ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ:
ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ
ТА СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ»
*(присвячена 70-річчю БДМУ)***

Чернівці, 2014

УДК 61+615.1:378.147 ББК 5:74.58

Редакційна колегія:

Бойчук Т.М. (голова), Геруш І.В. (заступник голови), Ходоровський В.М., Тодоріко Л.Д. (відповідальний секретар), Федів О.І., Колоскова О.К., Пашковський В.М., Кузняк Н.Б., Геруш О.В., Плеш І.А., Ткач Є.П., Грицюк М.І., Бойко А.В. (секретар).

Актуальні питання вищої медичної та фармацевтичної освіти: досвід, проблеми, інновації та сучасні технології: матеріали навчально-методичної конференції – присвяченої 70-річчю БДМУ (Чернівці, 23 квітня 2014 р.). – Чернівці, 2014. – 394 с.

У збірнику містяться матеріали навчально-методичної конференції педагогічних працівників Буковинського державного медичного університету, які висвітлюють методичні, методологічні, організаційні і психологічні проблеми додипломної та післядипломної підготовки лікарів, провізорів, медичних сестер, фармацевтів, можливі шляхи вирішення цих проблем у сучасних умовах. Окремі розділи збірника присвячені узагальненню досвіду впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу, використанню інформаційно-комунікаційних технологій підтримки навчального процесу, приділено увагу питанням формування інноваційного, гуманістичного, демократично орієнтованого освітнього простору, який забезпечить умови для всебічного, гармонійного розвитку особистості та конкурентоспроможності майбутнього фахівця.

Усі роботи представлені в авторській редакції.

ББК 5:74.58

Рекомендовано до друку рішенням Вченої Ради Буковинського державного медичного університету (протокол № 7 від 27 березня 2014 року)

© Буковинський державний
медичний університет, 2014

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ "КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ" ТА ПАТЕР-НІВ ВЗАЄМОСТОСУНКІВ "ЛІКАР-ПАЦІЄНТ" НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З КЛІНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН <i>В.П. Польовий, Р.І. Сидорчук, О.Й. Хомко, Л.П. Сидорчук, Р.П. Кнут, І.Й. Сидорчук</i>	152
ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (КУРС ЗА ВИБОРОМ) «СПОРТИВНА МЕДИЦИНА ТА ПСИХОЛОГІЯ СПОРТУ» <i>О.С. Полянська</i>	153
НАВЧАННЯ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ ГРАМОТНОСТІ СТУДЕНТІВ-ПЕРШОКУРСНИКІВ МЕДИЧНИХ ВИШІВ У КОНЦЕПТІ ФОРМУВАННЯ ФАХОВО-ОРІЄНТОВАНОЇ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ <i>Л.І. Починок</i>	154
ОПТИМІЗАЦІЯ ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «АКУШЕРСТВО ТА ГІНЕКОЛОГІЯ» У СТУДЕНТІВ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «СТОМАТОЛОГІЯ» <i>С.Г. Приймак</i>	156
ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ „ЕКОНОМІКА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я” СТУДЕНТАМ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ НА КАФЕДРІ СОЦІАЛЬНОЇ МЕДИЦИНИ ТА ООЗ <i>Ж.А. Ревенко, М.І. Грицюк, І.В. Навчук</i>	157
САМОСТІЙНА РОБОТА ЯК УМОВА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО, ТВОРЧОГО ТА КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ВУЗІВ <i>Ж.А. Ревенко, В.Е. Кардаш, Т.І. Доманчук</i>	158
ВПРОВАДЖЕННЯ КЕЙС-МЕТОДУ В НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС МЕДИЧНОГО ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ <i>М.О. Ризничук, Н.В. Бачук-Понич</i>	159
ШЛЯХИ ПОКРАЩАННЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО ЛІЦЕНЗІЙНИХ ІСПИТІВ КРОК 1 НА КАФЕДРІ ПАТОЛОГІЧНОЇ ФІЗІОЛОГІЇ <i>Ю.Є. Rogovий, Л.О. Філіпова, В.А. Дорошко, К.В. Слободян, А.В. Марущак</i>	160
ОЦІНКА СОЦІОМЕТРИЧНОЇ СТРУКТУРИ АКАДЕМІЧНИХ ГРУП СТУДЕНТІВ <i>Д.В. Ротар</i>	161
ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ «ПРИКЛАДУ» ПРИ ЗАСВОЄННІ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК З МІКРОБІОЛОГІЇ, ВІРУСОЛОГІЇ ТА ІМУНОЛОГІЇ <i>Д.В. Ротар, С.Є. Дейнека, А.В. Гуменна, Н.Д. Яковичук</i>	162
ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ У НАУКОВОМУ ГРУПТКУ КАФЕДРИ МІКРОБІОЛОГІЇ ТА ВІРУСОЛОГІЇ <i>Д.В. Ротар, С.Є. Дейнека, Н.Д. Яковичук, А.В. Гуменна</i>	163
ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКІСНОЇ ОСВІТИ СТУДЕНТІВ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ <i>С.М. Русіна</i>	164
ШЛЯХИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ТА МОНІТОРИНГУ СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ПСИХОЛОГІВ З ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХІАТРІЯ ТА НАРКОЛОГІЯ» <i>С.М. Русіна</i>	165

При наявності системи дистанційного навчання можна використати цей для відпрацювання практичних навичок, розгляду клінічних ситуаційних задач, обговорення складних пацієнтів, де наявність викладача є необхідною.

Нами рекомендується проводити вирішення тестових завдань вхідного рівня у системі дистанційного навчання Moodle з подальшою перевіркою вирішених тестових завдань викладачем. При цьому балом допуску до практичного заняття вважати 70%. При запровадженні даної схеми підготовки та проведення практичного заняття у викладача звільняється час для безпосереднього спілкування зі студентами, що є надзвичайно важливим при вивченні клінічних дисциплін.

ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ „ЕКОНОМІКА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я” СТУДЕНТАМ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ НА КАФЕДРІ СОЦІАЛЬНОЇ МЕДИЦИНИ ТА ООЗ

Ж.А. Ревенко, М.І. Грицюк, І.В. Навчук

*Кафедра соціальної медицини та організації охорони здоров'я
Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці*

Вивчення предмету „Економіка охорони здоров'я” студентами V курсу стоматологічного факультету зумовлено тим, що майбутній лікар – це майбутній менеджер медицини, ринково-орієнтований керівник, який має відповідати вимогам реформ у галузі охорони здоров'я.

Сучасне українське суспільство перебуває в умовах складних соціально-економічних перетворень, пов'язаних зі зміною системи господарювання, стереотипів мислення, а тому актуальним завданням підготовки кваліфікованих медичних кадрів є не тільки наявність якісної професійної бази, але й здатність адаптуватися до умов ринкової економіки, на високому фаховому рівні розв'язувати фінансово-економічні та господарські проблеми медичних закладів і підприємств та самостійно приймати управлінські рішення.

Більшість випускників стоматологічного факультету будуть займатися приватною практикою, тому їм необхідно засвоїти основні принципи планування діяльності стоматологічних кабінетів в умовах ринкової економіки, розробки заходів для повного задоволення попиту, а також удосконалення управління й організації виробництва.

Впровадження нової методології, організації навчання студентів у медичному ВНЗ у контексті Болонського процесу потребує переглянути якість, обсяг та критерії оцінювання. За новою програмою (Київ, 2013) на вивчення предмету „Економіка охорони здоров'я” відводять 45 годин, з яких 30 годин – практичні заняття, 10 годин – лекції, 5 годин – самостійна робота. Цей предмет студенти вивчають протягом одного тижня зі щоденним навантаженням 6 годин. Формою підсумкового контролю знань з дисципліни є підсумковий модульний контроль, який проводять на останньому занятті.

Досвід роботи показує, що у зв'язку з необхідністю опанування великого за обсягом матеріалу, одного тижня для вивчення нової дисципліни не достатньо. Отже, виникає проблема удосконалення організації навчального процесу з цього предмету, пошуку інтерактивних методів навчання, які б дозволили за короткий термін досягти бажаного рівня підготовки студента-стоматолога.

Викладання здійснюється за класичною формою організації навчально-виховного процесу, відповідно до якої, практичне заняття передбачає такі ета-

пи: контроль вихідного рівня знань студентів, усне опитування, виклад та закріплення нового матеріалу, використання попередньо набутих і нових знань під час виконання практичних завдань. Для цього викладачами кафедри укладено банк тренувальних і контрольних вправ, тестових завдань та задач, який дає можливість систематично перевіряти набуті знання на кожному практичному занятті. Крім того, наповнено електронний навчальний курс з економіки охорони здоров'я в системі дистанційного навчання „Moodle”.

Проте варто зазначити, що, незалежно від методики навчання (традиційна, проблемна, пошукова) тільки одних зусиль викладача замало. Це повинна бути співпраця викладач – студент.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЯК УМОВА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО, ТВОРЧОГО ТА КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ВУЗІВ

Ж.А. Ревенко, В.Е. Кардаш, Т.І. Доманчук

*Кафедра соціальної медицини та організації охорони здоров'я
Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці*

Самостійна робота студента (СРС) призначена для розвитку здібностей, ініціативи, творчого мислення та самостійності майбутнього фахівця. Під СРС слід розуміти організовану викладачем активну діяльність студентів, яка спрямована на виконання поставленої навчальної мети у спеціально відведений для цього час: пошук знань, їх осмислення, закріплення, формування і розвиток умінь і навичок розв'язувати задачі, вираховувати загальні та спеціальні показники роботи лікувально-профілактичних закладів, узагальнення і систематизація знань. Зазначимо, що СРС – це сукупна взаємозалежна та взаємозумовлена діяльність студентів та викладачів, у якій акцентується увага на самонавчанні та індивідуальній самореалізації студентів.

З іншого боку, впровадження у вищих медичних навчальних закладах кредитно-модульної системи в контексті Болонського процесу потребує реконструкції роботи викладацького складу, перегляду критеріїв оцінювання та обсягу самостійної роботи студента. СРС в вищих медичних навчальних закладах завжди приділялася велика увага. При кредитно-модульній системі навчання кількість навчальних годин на аудиторну роботу зменшується, а на СРС збільшується, що сприяє розширенню світогляду майбутнього лікаря, формуванню клінічного мислення та необхідних практичних навичок.

Відповідно до вищезазначеного співробітниками кафедри соціальної медицини та ООЗ Буковинського державного медичного університету були розроблені необхідні навчально-методичні комплекси: створено робочу програму, яка складена на підставі рекомендованої навчальної програми (Київ, 2009), методичні розробки, методичні вказівки при підготовці до практичного заняття та методичні вказівки для організації самостійної роботи студента, розроблені методичні поради стосовно змісту, об'єму, структури, форми та видів контролю виконаної самостійної позааудиторної роботи студентів відповідно до спеціальності та курсу навчання.

Викладачами кафедри, як приклад, розроблено макет «курсової роботи» з предмету «Соціальна медицина та організація охорони здоров'я» для студентів 4-5 курсів в основу якого покладено «Звіт лікувально-профілактичного закладу» (ф. № 20). У процесі проведення такої СРС студенти спочатку складають